

ਰੀਵੀਜ਼ਨਲ ਅਪਰਾਧੀ

ਸੀ. ਜੇ.

ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ, ਜਵਾਬਦਾਰ

1954 ਦਾ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰਬਰ, 595

*ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ (1952 ਦਾ XLVHI)— ਸੈਕਸ਼ਨ 4—
ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ—ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਸੋਧਣ—ਦਾ ਉਦੇਸ਼।*

1954 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1952, ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ, 1949, ਅਗਸਤ, 18, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਐਕਟ ਦਾ ਮੂਲ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਪਾਰਸਲ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ ਅਤੇ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਅੱਗੋਂ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਜੋਂ ਬੇਲੋੜੀ ਹੈ। ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ

"ਮੁਰਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਅਤਿਅੰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਣਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।" ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਫਾਈ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁੰਦਰ ਲਾਲ, ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਜਲੰਦਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 433, ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਕੋਡ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਮਿਤੀ 7 ਮਈ, 1954 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨੰਬਰ 196J/J7 ਦੇ ਨਾਲ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ।

ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਦੇਵ ਪੁਰਸ਼ਾਦ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ, ਪਹਿਲੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ, ਜਲੰਦਰ, ਮਿਤੀ 24 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਮੁੜ ਵਿਚਾਰ। ਕੇਸ ਦੇ ਤਥੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: -

ਹਰਭਜਨ ਕੌਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਖਿਲਾਫ ਧਾਰਾ 488, ਸੀ.ਆਰ. PC ਆਪਣੇ ਲਈ ਅਤੇ ਲਗਭਗ 3 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦੀ ਆਪਣੀ ਧੀ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦਾ ਵਿਆਹ 1945 ਵਿੱਚ ਮਹਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਦੋ ਧੀਆਂ ਨੇ ਜਨਮ ਲਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਦੂਜੀ 3/4 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਮਾਤਾ-ਪਿਤਾ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਦੂਜੀ ਵਾਰ ਬੇਟੇ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬੇਟੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ 'ਤੇ ਨਾਪਸੰਦ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੂੰ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਘਰੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਡੈਪੂਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. 2 ਅਤੇ 3 ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਨੂੰ ਪਤੀ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਪਰ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਤੀ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ। ਪਤੀ- ਪਤਨੀ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਪਤੀ ਨੂੰ 10000 ਰੁਪਏ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। 40 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਨੂੰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਅਤੇ ਰੁ. 25 ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਆਪਣੀ ਧੀ ਦੇ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਵਜੋਂ ਪਤੀ ਦੁੱਖੀ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ।

2. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਪਤੀ ਨੇ ਪਤਨੀ ਅਤੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਵਿਦਿਆਲੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕਰੇ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਉਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ। ਪਤੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਕਿ ਆਦੇਸ਼ ਸੱਚਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਗੱਇਰ ਨਾ ਹੋਣ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ? ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣਾ ਕਾਫੀ ਸੀ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1934 ਲਾਹੌਰ 946 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੇ ਪਤਨੀ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਕੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਤੇ ਧੀ ਨੂੰ ਲੈਣ ਲਈ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਪਰ ਉਹ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਵਾਪਸ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਾਰਨ ਕਾਫੀ ਸੀ। ਪਤਨੀ ਨੇ ਗਵਾਹੀ ਦੇ ਬਕਸੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੋਈ ਖੋਜ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੇਕਰ ਇਹ ਕਾਫੀ ਆਧਾਰ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜੇ ਸਿਰਫ ਨਹੀਂ, ਤਾਂ 1949 ਦੇ ਐਕਟ XV ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਲਈ ਰੱਖ-ਰਖਾਅ ਲਈ ਜ਼ਮੀਨ. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਦਵਾਨ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ 1952 ਦੇ ਐਕਟ XLVIII, (ਦ ਰੀਪੀਲਿੰਗ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ, 1952) ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

3. ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਾਂਗਾ ਕਿ ਸਿੱਖਿਅਤ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਨਰ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।

ਹਾਈਕੋਰਟ ਦਾ ਹੁਕਮ।

ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀ.ਜੇ. ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੀ ਹੈ- ਭੰਡਾਰੀ, ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੀ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ (ਸੋਧ) ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਧਾਰਾ 488 ਦੀ ਧਾਰਾ (1) ਤੋਂ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਹਿੱਸਾ, 1949, 1952 ਦੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਹਿੱਸਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

"ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਪਤੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਮਾਲਕਣ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥ ਸਧਾਰਨ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ। 24 ਜੁਲਾਈ, 1953 ਨੂੰ, ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਰਜੇ ਦੇ ਇੱਕ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 488 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਹੁਕਮ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਸੀ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਦੂਜੀ ਪਤਨੀ ਨਾਲ ਵਿਆਹ ਕਰਵਾਇਆ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਐਡੀਸ਼ਨਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਹੁਕਮ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ

Mohinder Singh v. Mst. Harbhanjan Kaur Bhandari, C. J.

ਨੂੰ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਅਣਜਾਣਤਾ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 1949 ਦਾ ਐਕਟ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਇਹ ਹੁਕਮ ਅਧਾਰਤ ਸੀ, ਮੌਜੂਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਅਮੋਲਕ ਰਾਮ ਕਪੂਰ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜਦੋਂ 1949 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ 1952 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਿਤਾਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਵੀਂ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 488 1949 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਨਵੀਂ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ਨ ਦੀ ਹੋਂਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਪਤੀ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਆਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਪਤਨੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸਦੇ ਨਾਲ ਰਹਿਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੈਨੂੰ ਅਫਸੋਸ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ । ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਬਣਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਜੋ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬੰਦ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ। ਐਕਟਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ "ਮੁਰਦਾ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਰਨਾ, ਅਤਿਅੰਤ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਛਾਂਟਣਾ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸੰਗਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ" ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਵਿਧਾਨਿਕ ਸਕਾਰਵੈਜ਼ਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ । ਇਸ ਵਿੱਚ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਹਿੱਸੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ: ਇੱਕ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਹਿੱਸਾ। ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਨੁਸੂਚੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਬੇਲੋੜੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਐਕਟਿੰਗ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ ਕਈ ਬਚਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਮੋਹਿੰਦਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਕੀ ^{੫੫} ੪ ^੬ ਇਸ ਦੇ ਰੱਦ ਹੋਣ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। v *

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਭਾ -
ਜਾਨ ਕੌਰ

1952 ਭੰਡਾਰੀ, ਸੀਜੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸੋਧਣ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਵੀ ਦੋ ਸਿਰੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ ਕੁਝ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਹੋਰਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ। ਇਸਨੇ 1949 ਦੇ ਐਕਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਪਰ ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਸ ਨੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਵਿੱਚ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ-

“ਕਿਸੇ ਵੀ ਐਕਟ ਦੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ”

ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਇਹ ਬਿਲਕੁਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਭਾਵੇਂ 1949 ਦਾ ਐਕਟ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਐਕਟ ਦਾ ਅਸਲ ਹਿੱਸਾ ਜੋ ਕਿ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਜੋ ਇਸਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਿਆ ਸੀ, ਬਰਕਰਾਰ ਹੈ। . 1952 ਦਾ ਐਕਟ ਪੁਰਾਣੇ ਪਦਾਰਥ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਦੇ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਬਤੌਰ ਐਕਟ 1949 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 1949 ਦੇ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 488 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਵਾਂ ਉਪਬੰਧ ਉਸ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਸਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਕੰਚਨ